

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Årsrapport
Vatten & Avlopp samt Avfall & Återvinning
för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2022

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

VA- och Avfallsrapport 2022 Umeå Vatten och Avfall AB

Denna Rapport upprättas som ett komplement till årsredovisningen för Umeå Vatten och Avfall AB i syfte att uppfylla reglerna och informationskraven i den kommunala självkostnadsprincipen och Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412).

Umeva (Umeå Vatten och Avfall AB) är ett helägt dotterbolag till Umeå Kommunföretag AB. Umeva äger Umeå kommuns vatten-, avlopps- och avfallsanläggningar och är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Umeå kommun. De lagar som främst styr Umeva:s verksamhet är kommunallagen, lagen om allmänna vattentjänster och miljöbalken.

Umeva är delägare till 90 procent av kompetensbolaget Vakin (Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB). Vakin anlitas av Umeva för att utföra alla uppgifter kopplade till produktion och distribution av vatten samt avledning och rening av avloppsvatten inom Umeå kommun. Detsamma gäller för insamling av hushållsavfall, hushållens grovavfall och tömning av slambrunnar. Umeva äger anläggningarna och är ytterst ansvarig för verksamheten medan Vakin bedriver verksamheterna i form av en driftentreprenad. Vakin utför även motsvarande tjänster för Vinva (Vindeln Vatten och Avfall AB) som äger Vindelns kommuns vatten-, avlopps- och avfallsanläggningar och är delägare av Vakin till 5 procent samt Nordva (Nordmaling Vatten och Avfall AB) som äger Nordmaling kommuns vatten-, avlopps- och avfallsanläggningar och är delägare av Vakin till de resterande 5 procenten.

Umeå Vatten och Avfall AB har sitt säte i Umeå.

Rapporten har upprättats i svenska kronor, SEK

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning*Belopp i tkr*

<i>Vatten och Avlopp</i>	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	306 365	293 595	284 096	260 679
Rörelseresultat	24 095	25 162	21 066	23 397
Rörelsemarginal %	8%	9%	7%	9%
Balansomslutning	1 783 308	1 703 803	1 523 827	1 417 451
<i>Avfall och Återvinning</i>	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	118 654	110 075	109 577	98 674
Rörelseresultat	-4 617	-1 335	1 105	1 038
Rörelsemarginal %	-4%	-1%	1%	1%
Balansomslutning	111 516	119 462	101 071	98 928

Totala rörelseintäkter för året uppgår till 442 mnkr (419 mnkr för 2021). Totala resultatet efter finansnetto uppgår till -12,2 (-8,5 mnkr).

I årets resultat avgår överutttag avseende VA-taxekollektivet i form av avsättning till fond för säker vattenförsörjning Umeå (VA) -20,2 mnkr efter upplösning av tidigare fonderat resultat kopplat till Öns avloppsreningsverk 2 mnkr. Avfall och Återvinning gör 2022 ett underskott uppgående till -6 mnkr.

Brukningstaxan för Vatten och avlopp höjdes inför 2022 enligt beslut med 6% vilket har gett motsvarande 20 mnkr mer i taxeintäkter jämfört med 2021. Högre elpriser har resulterat i högre energikostnader 2022 uppgående till -3,2 mnkr. Även Vakins rörelsekostnader har ökat jämfört med 2021 som en effekt av nytt kollektivavtal, lönerörelse och inflation uppgående till -2,9 mnkr. Vatten och Avloppsverksamheten fick i slutet av året hantera större kostnader bland annat som följd av ett exploateringsavtal för Trafikplats Södra Ön -2,4 mnkr samt stora saneringskostnader av rötammare -1,9 mnkr, men som delvis vägts upp av lägre avsättning för skadeärenden motsvarande 2 mnkr jämfört med 2021. Antalet skadeärenden har speglat en generellt torr höst utan större mängder regn.

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

För Avfall och återvinning är de största avvikelserna jämfört med föregående år ökade taxeintäkter och övriga intäkter på återvunnet material motsvarande 13,6 mnkr. Ökade kostnader för underentreprenader, då framför avfallstransporter och behandlingskostnader, har ökat till följd av ökade drivmedelspriser och ökade kostnader för utsläppsrätter.

Lågkonjunktur, höjda bränslepriser och materialkostnader med mera har väsentligt påverkat verksamheten under 2022. Kostnader för pågående, planerade och oplanerade, schaktarbeten och anläggningsprojekt har under 2022 ökat på grund av detta. Trots ökade kostnader för schakt- och anläggningsprojekt så nåddes inte den investeringsvolym som planerades i budget 2022. Detta beror till exempel på att vissa av kommunens planerade projekt har skjutits fram och i vissa projekt har det uppstått problem med markåtkomst.

Nettoinvesteringarna för året uppgår till 148 mnkr (171 mnkr för 2021).

De tre största investeringarna utgörs av:

Utbyggnad av Forslunda vattenverk	22,7 mnkr
Utbyggnad av ledningsnäts lokaler (B9)	15,6 mnkr
Förnyelse av ledningsnät längs Nygatan genom rörtryckning	9,4 mnkr

Umeva är taxefinansierat och tar betalt utifrån nödvändiga självkostnader. Eventuella över- och underuttag bör återföras alternativt belasta VA- eller Avfallskollektiven inom tre år från att de uppkom genom återbetalning, taxesänkning, taxehöjning eller restriktiv taxehöjning (i förhållande till kostnadsökning) för att uppnå kostnadstäckning över tid. I enlighet med ovanstående regler redovisas överuttag som en kortfristig skuld (förutbetalda intäkter) och det överuttag som skett för framtida investeringar redovisas enligt Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) som en långfristig skuld och löses upp i takt med att anläggningen skrivs av.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

För Vatten och Avlopp blev kostnaderna för 2022 generellt lägre än vad som befarades i prognosen vid tertiäl 2. Omvärldsläget och stora osäkerheter kring både prisbilder och tillgänglighet av bland annat material, entreprenader, energi och drivmedel drev upp prognosen men slutresultatet blev inte så illa som befarat. Högre intäkter i kombination med lägre rörelsekostnader möjliggjorde för Vatten och Avlopp att avsätta ytterligare medel till investeringsfond för Hållbart vatten.

Utredningen kring Hållbart vatten och undersökningar av grundvattentäkten i Vännäs kommun har fortgått även under 2022. Provpumpning har genomförts av Umeåälvsåsen i samtliga områden med totalt 150 - 170 liter per sekund med kontinuerlig övervakning av grundvattennivåer och vattenkvalitet. Även spårämnesförsök har gjorts med salt i ett av delområdena med huvudsyfte att beräkna grundvattnets strömningshastighet i marken. Undersökningarna har blivit dyrare än beräknat på grund av ökade priser för material och entreprenadarbeten samt forcerad framdrift. Detta vägs dock upp av att kostnader för konsulttjänster i övriga utredningar blivit lägre.

Inför hösten prognostiserades stegrande energipriser och resultatet landade på 2% lägre energikostnader än befarat trots osäkerheten på energimarknaden. Även snitträntan för året har legat lägre. Budget och prognos baserades på en snittränta på 2,2% och utfallet blev 2,04% vilket är en betydande skillnad för en verksamhet med stora långfristiga skulder.

Vatten- och Avloppsverksamheten har i slutet av året fått hantera en del större kostnader som inte fanns med i prognosen. Bland annat i form av ett exploateringsavtal för Trafikplats Södra Ön, stora saneringskostnader av röt-kammare samt dyrare transporter och deponi av rötat slam från reningsverken. Kostnadsökningarna har dock vägts upp av bland annat lägre personalkostnader samt övriga rörelsekostnader i Vakin. Året har också haft lägre belastning av kostnader för reparationer och underhåll av våra anläggningar, främst anläggningar under mark (ledningsnätet) tack vare mindre andel akut avhjälpande underhåll. Även avsättning för skadeärenden har under året varit lägre än prognostiserat då antalet skadeärenden och nivån på dem i regel är svåra att förutse och oftast är ett resultat av hur regnig hösten varit.

För Avfall och Återvinning har kostnaderna under 2022 påverkats av att utsläppsrätterna har skjutit i höjden vilket har varit en bidragande orsak till de kraftigt förhöjda förbränningskostnaderna. Förhöjda elpriser och drivmedelskostnader har även de bidragit till kraftigt ökade kostnader. Begreppet hushållsavfall har förändrats till att det numera benämns som kommunalt avfall, vilket bland annat innebär att samtliga butiker hamnar inom det kommunala ansvaret och ska hanteras därefter.

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Förväntad framtida utveckling

Umeå kommuns tillväxtmål innebär stora investeringsbehov i VA-infrastruktur. En utbyggnad av kommunal VA-försörjning enligt kommunens VA-strategi kräver stora investeringar samtidigt som befintlig anläggning är i behov av stora underhållsåtgärder. Ökade reningskrav av spillvatten, t ex av läkemedelsrester, förväntas beslutas och hanteringen av slam kommer att fördyras till följd av nya lagkrav.

Inom de närmaste åren är det också sannolikt att en utvidgning av Vakin med nya delägare i form av kranskommuner fortsätter. Redan från och med januari 2021 anlitas Vakin att utföra alla uppgifter kopplade till produktion och distribution av vatten samt avledning och rening av avloppsvatten inom Nordmalings kommun. Detsamma gäller för insamling av hushållsavfall, hushållens grovavfall och tömning av slambrunnar.

Den nya avfallsplanen innebär högt ställda mål på minskade avfallsmängder, ökad utsortering av förpackningar och matavfall ur gröna tunnan samt ett helt nytt uppdrag i och med ansvar för returpappersinsamling. Det kommer att behövas ett insamlingssystem som passar olika behov och volymer men som samtidigt är enkelt och miljösamt. 90% av returpapper ska återvinnas trots att efterfrågan på returpapper är låg. Yttermera tillkommer krav på kommunalt ansvar för hushållens bygg och rivningsavfall som utförs i egen regi 2023. Där är en utredning påbörjad av effekten på verksamheten gällande både omfattning och kostnader.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

De största riskerna rörande produktion av vatten och rening av spillvatten är just nu tillgången till kemikalier och styr- och reglerutrustning, avsättning för avvattat slam och hot mot IT och process-IT. Av den anledningen har handlingsplan för kemikaliebrist tagits fram och lagerhållningen av känslig teknisk utrustning har ökat. Detta märks främst i form av ökade och mer varierande priser på varor och tjänster än tidigare. Vattenproduktionen har sedan pandemin minskat med ca 2 % i Umeå kommun. Detta gäller för våra stora vattenverk i Umeå, Sävar och Bjännberg som står för majoriteten av leveransen av dricksvatten. Sannolikt har förändrade levnadsvanor under pandemin bidragit till detta men Vakin har, med hjälp av ny teknik, även upptäckt och lagat läckor på ett effektivare sätt än tidigare.

En genomförd inventering av VA-huvudmannens avtal om vatten till vattenföreningar visar att ett mycket stort antal bostäder får sitt "enskilda" vatten på detta sätt. I dagsläget finns avtal tecknade med över 100 sådana föreningar som försörjer över 4 000 bostäder med vatten. Respektive förenings medlemstal ökar dessutom succesivt till följd av ny exploatering av fritidshus och permanenta bostäder. Samtidigt blir bebyggelsen inom dessa föreningar allt tätare och rekvisiten för behovet av allmänt vatten och avlopp enligt "Lag om allmänna vattentjänster" uppfylls.

En väsentlig risk inom Vakin är kompetensförsörjning och vi blir alltmer beroende av externa tjänsteleverantörer inom el och automation. Bakgrunden till detta är att det under lång tid har varit brist på arbetskraft inom den aktuella branschen samt den starka expansionen inom industrin i regionen.

För Umeå minskar läckaget i vattenledningsnätet. En förklaring är skiftet sedan några år till en mer aktiv läckagekontroll, fjärravlästa vattenmätare och allmän kompetenshöjning inom området. Det pågår också en kontinuerlig utveckling för ytterligare åtgärder. Vi får allt fler verktyg allt eftersom information kan kopplas samman i vårt datalager. Ny kunskap fås fram ur aggregerade data och slutsatser kan dras som effektiviserar arbetet och bidrar till en hållbar produktion och distribution av dricksvatten.

Den pågående klimatförändringen väntas resultera i fler och kraftigare regn. Detta påverkar främst de centrala delarna av Umeå tätort. Den pågående förtätningen av Umeå tätort medför att andelen hårdgjord yta ökar och därmed ytavrinningen av regn- och smältvatten. Det ökar belastningen på befintligt ledningsnät för dagvatten och andra stråk för avrinning såsom bäcksystem och diken. Risken för att skador uppstår på bebyggelse ökar därmed.

För avfall och återvinning beslutade regeringen under 2022 om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Från och med den 1 januari 2024 ansvarar kommunerna för insamling av förpackningar från hushåll genom fastighetsnära insamling eller lättillgängliga insamlingsplatser. Införandet innebär ett övertagande av befintligt system som i nuläget består av ca 80 st återvinningsstationer (ÄVS) runt om i kommunen. Det finns en risk att den ekonomiska ersättningen från producenterna inte kommer att täcka de kostnader som övertagandet i kommunal regi innebär. Regeringen har även beslutat att från den 1 januari 2027 införs fastighetsnära insamling av förpackningar för samtliga fastighetsägare. Vilket innebär att under 2023 måste beslut om insamlingssystem fattas för alla typer av fastigheter.

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Resultaträkning - Vatten och Avlopp

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Nettoomsättning	2	306 365	293 595
Övriga rörelseintäkter		6 014	6 337
		312 379	299 932
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-230 876	-222 193
Personalkostnader		-412	-694
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-56 740	-51 883
Övriga rörelsekostnader		-256	-
Rörelseresultat		24 095	25 162
Resultat från finansiella poster			
Räntenetto		-24 095	-25 162
Resultat efter finansiella poster		0	0
Årets resultat		0	0

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Balansräkning - Vatten och Avlopp

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter		1 770	1 484
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar		183	670
		<u>1 953</u>	<u>2 154</u>
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark		582 904	582 453
Inventarier, verktyg och installationer		964 181	906 150
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		155 335	118 516
		<u>1 702 420</u>	<u>1 607 119</u>
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag		2 605	2 605
Fordringar hos koncernföretag		1 226	13 679
		<u>3 831</u>	<u>16 284</u>
Summa anläggningstillgångar		1 708 204	1 625 557
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		62 456	59 601
Fordringar hos koncernföretag		7 757	14 515
Aktuell skattefordran		463	317
Övriga fordringar		1 489	1 605
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		897	430
		<u>73 062</u>	<u>76 469</u>
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		2 042	1 776
		<u>2 042</u>	<u>1 776</u>
Summa omsättningstillgångar		75 104	78 245
SUMMA TILLGÅNGAR		1 783 308	1 703 803

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Balansräkning - Vatten och Avlopp

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Bundet eget kapital		28 035	28 035
Balanserat resultat inkl årets resultat		1 083	1 083
		<u>29 118</u>	<u>29 118</u>
<i>Summa eget kapital</i>		29 118	29 118
<i>Avsättningar</i>			
Övriga avsättningar		21 219	21 799
		<u>21 219</u>	<u>21 799</u>
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till moderföretag		1 239 965	1 233 354
Övriga skulder	4	431 608	365 206
		<u>1 671 573</u>	<u>1 598 561</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Förskott från kunder		587	296
Leverantörsskulder		30 094	22 517
Skulder till koncernföretag		16 279	20 003
Övriga skulder		4 000	5 586
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5	10 437	5 923
		<u>61 398</u>	<u>54 325</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 783 308	1 703 803

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Resultaträkning - Avfall och Återvinning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Nettoomsättning	2	118 654	110 075
Övriga rörelseintäkter		1 977	1 870
		120 631	111 945
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-120 130	-108 035
Personalkostnader		-152	-244
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-4 963	-5 001
Övriga rörelsekostnader		-2	-
Rörelseresultat		-4 617	-1 335
Resultat från finansiella poster			
Räntenetto		-1 401	-1 510
Resultat efter finansiella poster		-6 018	-2 845
Årets resultat	3	-6 018	-2 845

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Balansräkning - Avfall och Återvinning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark		71 493	74 443
Inventarier, verktyg och installationer		6 511	6 916
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		1 836	1 768
		<u>79 840</u>	<u>83 127</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag		995	995
Fordringar hos koncernföretag		474	5 106
		<u>1 469</u>	<u>6 101</u>
Summa anläggningstillgångar		81 309	89 227
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		24 119	22 245
Fordringar hos koncernföretag		2 996	5 418
Aktuell skattefordran		179	119
Övriga fordringar		193	240
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 721	2 213
		<u>30 207</u>	<u>30 234</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		111 516	119 462

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Balansräkning - Avfall och Återvinning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Bundet eget kapital		1 965	1 965
Balanserat resultat inkl årets resultat		-8 770	-2 752
		<u>-6 805</u>	<u>-787</u>
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till moderföretag		88 419	93 494
		<u>88 419</u>	<u>93 494</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Förskott från kunder		306	144
Leverantörsskulder		15 658	10 948
Skulder till koncernföretag		8 470	9 726
Övriga skulder		2 081	2 716
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5	3 387	3 220
		<u>29 903</u>	<u>26 754</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		111 516	119 462

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Noter*Belopp i tkr om inget annat anges***Not 1 Redovisningsprinciper****Immateriella tillgångar***Övriga immateriella anläggningstillgångar*

Övriga immateriella anläggningstillgångar som förvärvats är redovisade till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Förvärvade immateriella tillgångar

Dataprogram

3-8 år

Servitut

- år

Bolagets immateriella anläggningstillgångar som utgörs av inskrivna rättigheter (servitut) för VA-anläggning, är till formen allframtidssupplåtelser och skrivs därför inte av.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter som uppfyller tillgångskriteriet räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

För fastigheter har skillnaden i förbrukningen av betydande komponenter bedömts vara väsentlig. Dessa tillgångar har därför delats upp i komponenter vilka skrivs av separat.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Byggnader

Nyttjandeperiod

Markinventarier

se nedan

Maskiner och andra tekniska anläggningar

20-50 år

Inventarier, verktyg och installationer

10 år

Fordon

3-10 år

5-7 år

Fastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Stomme	50-60 år
- Installationer, värme, VVS mm	30-40 år
- Ställverk	30 år
- Fasad	40-50 år
- Fönster	40 år
- Transport (hissar, portar mm)	40 år
- Yttertak	40-60 år
- Styr- och övervakning	15 år
- Teknisk utrustning	15-20 år
- Markanläggning	20-40 år

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Leasing*Leasetagare*

Alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.

Operationella leasingavtal

Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Andelar i dotterföretag, intresseföretag och gemensamt styrda företag

Andelar i dotterföretag, intresseföretag och gemensamt styrda företag redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Skatt

Skatt på årets resultat i resultaträkningen belastar inte taxekollektiven (Vatten och Avlopp samt Avfall och Återvinning) såsom den gör i den legala enhetens redovisning.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Vid första redovisningstillfället värderas avsättningar till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningarna omprövas varje balansdag.

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Umeå Vatten och Avfall AB:s taxefinansierade verksamhet för vatten och avlopp lyder under Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). Bolagets taxefinansierade avfallsverksamhet regleras av den Kommunala självkostnadsprincipen. Enligt Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) och den Kommunala självkostnadsprincipen får de uttagna avgifterna ej överskrida de kostnader som är nödvändiga för att leverera de avsedda tjänsterna.

Eventuella över- och underuttag bör återföras att belasta VA- eller Avfallskollektiven inom tre år från att de uppkom genom återbetalning, taxesänkning, taxehöjning eller restriktiv taxehöjning för att uppnå kostnadstäckning över tid.

I enlighet med ovanstående regler redovisas överuttag som en kortfristig skuld (förutbetalda intäkter) och det överuttag som skett för framtida investeringar redovisas enligt Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) som en långfristig skuld och löses upp i takt med att anläggningen skrivs av.

I den legala enheten Umeå Vatten och Avfall AB har dessa överuttag och underuttag historiskt (2016 och tidigare) reglerats med hjälp av obeskattade reserver i form av överavskrivningar. Dessa överuttag och underuttag ligger i legal enhets årsredovisning kvar som obeskattade reserver, men har i denna rapport översatts till investeringsfonder och kortfristig skuld till VA-kollektivet i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) och den kommunala självkostnadsprincipen. Per balansdag 2022-12-31 uppgår obeskattade reserver till 49 346 tkr avseende vatten- och avloppsverksamheten.

Anläggningsavgifter

Anläggningsavgifter är engångsavgifter som erläggs till bolaget vid anslutning till kommunens VA-anläggning. Avgifterna ska inte överstiga vad som motsvarar fastighetens andel av kostnaden för att ordna VA-anläggningen. Vid uttag av anläggningsavgifter periodiseras den del av avgiften som inte avser täcka direkta kostnader i samband med anslutningen. Redovisningen sker över resultaträkningen i samma takt som den allmänna VA-anläggningen skrivs av. Därmed matchas intäkten mot kostnaden för de tillgångar den ska finansiera.

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Offentliga bidrag

Ett offentligt bidrag som inte är förknippat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts. Ett offentligt bidrag som är förenat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs. Om bidraget har tagits emot innan villkoren för att redovisa det som intäkt har uppfyllts, redovisas bidraget som en skuld.

Fördelning gemensamma kostnader & intäkter

Eftersom båda verksamhetsgrenarna (Vatten och Avlopp samt Avfall och Återvinning) tar ut sina taxor och avgifter enligt självkostnadsprincip allokera bolaget ut sina gemensamma kostnader (stab, stöd & service) till respektive verksamhetsgren.

Kostnader

Ekonomiadministration
Personaladministration
Kommunikationsstöd
IT-stöd
VD och verksamhetsutveckling
Hållbarhetsadministration
Räntekostnader checkkredit

Fördelningsnyckel

Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas relativa andel av redovisade ingående värden på anläggningstillgångar exklusive huvudkontorets andel av räntan som fördelas på verksamheternas relativa andel arbetsplatser
Verksamheternas relativa andel arbetsplatser på kontoret

Lokalkostnad huvudkontor

Intäkter

Gemensamma intäkter

Fördelningsnyckel

Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget

Fördelning balansposter

Eftersom alla bolagets balansposter inte fullt ut är möjliga att särskilja på huvudverksamheterna har dessa balansposter fördelats på verksamheterna med hjälp av fördelningsnycklar. De poster som i redovisningen på kontonivå kan urskiljas till specifik verksamhet är direktallokerad till den verksamheten. Nedanstående specifikation avser de delar av posterna som inte direkt kan hänföras till respektive verksamhet.

Balanspost

Materiella anläggningstillgångar
Finansiella anläggningstillgångar
Kortfristiga fordringar exkl förutbet kostnader
Förutbetalda kostnader

Fördelningsnyckel

Verksamheternas relativa andel av omsättning i årsbudget
Verksamheternas andel av omsättningen under anskaffningsåret
Verksamheternas andel av omsättning respektive år
Verksamheternas andel av övriga externa kostnader respektive år
Verksamheternas andel av anläggningstillgångarna vid bolagsbildandet
Ackumulerat kassaflöde med indirekt metod per verksamhet
Verksamheternas andel av övriga externa kostnader respektive år

Bundet eget kapital

Långfristiga skulder till moderbolag
Kortfristiga skulder

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Not 2 Nettoomsättning per rörelsegren

	2022	2021
<i>Nettoomsättning Vatten och Avlopp</i>		
Brukningstaxa vatten	114 171	103 141
Brukningstaxa avlopp	169 257	163 936
Brukningstaxa dagvatten	20 701	18 478
Utnyttjande av investeringsfond	1 968	1 968
Anläggningstaxa	14 291	12 804
Övrig nettoomsättning	6 139	3 564
Överuttag, avsättning till investeringsfond	-20 161	-10 295
	<u>306 365</u>	<u>293 595</u>
	2022	2021
<i>Nettoomsättning Avfall och Återvinning</i>		
Renhållningstaxa rörlig	42 866	37 276
Lägenhetsavgift	31 820	27 319
Behållaravgift	34 552	32 133
Försäljning återvunnet material och övriga avfallsintäkter	8 412	6 935
Underskott Avfall och Återvinning	-	4 671
Övrig nettoomsättning	1 003	1 741
	<u>118 654</u>	<u>110 075</u>

Not 3 Ackumulerade underskott

	2022	2021
<i>Avfall och Återvinning</i>		
Underuttag 2021	-2 845	-2 845
Underuttag 2022	-6 018	-
Ackumulerat underskott	<u>-8 863</u>	<u>-2 845</u>

Avseende Umevas taxefinansierade avfalls- och återvinningsverksamhet genererades 2022 ett underskott uppgående till -6 018 tkr. Underskottet utgör årets resultat.

Not 4 Långfristiga skulder

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Vatten och Avlopp</i>		
<i>Övriga skulder:</i>		
Förutbetalda anslutningsavgifter	<u>328 393</u>	<u>280 183</u>
	328 393	280 183
Skuld avseende framtida investering i säker vattenförsörjning Umeå		
Ingående balans	33 709	23 414
Överuttag	20 161	10 295
Utnyttjande	-	-
	<u>53 870</u>	<u>33 709</u>

Avseende Umevas taxefinansierade vatten- och avloppsverksamhet gjordes 2022 ett överuttag uppgående till 20 161 tkr (10 295 tkr). Överuttaget har skett för en framtida investering i säker vattenförsörjning för Umeå Kommuns VA-kollektiv och har i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) redovisats som en långfristig skuld. Skulden kommer att lösas upp i takt med att tillgången skrivs av.

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Skuld avseende investeringar i Öns avloppsreningsverk

Ingående balans	51 313	53 281
Utnyttjande (avskrivning av tillgången)	-1 968	-1 968
	<u>49 346</u>	<u>51 313</u>

Utgående balans	<u>431 608</u>	<u>365 206</u>
------------------------	----------------	----------------

Not 5 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Vatten och Avlopp</i>		
Upplupna kostnader	<u>10 437</u>	<u>5 923</u>
	10 437	5 923
<i>Avfall och Återvinning</i>		
Upplupna kostnader	3 387	3 220
Förutbetalda intäkter	–	–
Överuttag ackumulerat	0	0
Överuttag avfallstaxeintäkter 2011	3 046	3 046
Överuttag avfallstaxeintäkter 2012	1 325	1 325
Överuttag avfallstaxeintäkter 2013	561	561
Överuttag avfallstaxeintäkter 2014	735	735
Överuttag avfallstaxeintäkter 2017	4 585	4 585
Överuttag avfallstaxeintäkter 2018	2 829	2 829
Överuttag avfallstaxeintäkter 2019	552	552
Underskott avfallstaxeintäkter 2020	-8 962	-8 962
Underskott avfallstaxeintäkter 2021	-4 671	-4 671
	<u>3 387</u>	<u>3 220</u>

Umeå, datum enligt digital signatur

Robert Hansson
Verkställande direktör

